

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja
Prezes Rady Ministrów
DSP.WPP.140.27.2020.ML

Warszawa, 25 czerwca 2020 r.

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

przekazuję przyjęte przez Radę Ministrów **stanowisko** wobec poselskiego projektu ustawy:

- **o zmianie ustaw w celu usprawnienia procedury ślubowania sędziów Trybunału Konstytucyjnego (druk nr 244).**

Jednocześnie informuję, że Rada Ministrów upoważniła Ministra Sprawiedliwości do reprezentowania Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych.

Z poważaniem

Mateusz Morawiecki

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Stanowisko Rządu
wobec poselskiego projektu ustawy o zmianie ustaw w celu usprawnienia procedury
ślubowania sędziów Trybunału Konstytucyjnego (druk nr 244 Sejmu RP IX kadencji)

W obecnym stanie prawnym, zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1422), osoba wybrana na stanowisko sędziego Trybunału składa wobec Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej ślubowanie następującej treści: „Ślubuję uroczyście przy wykonywaniu powierzonych mi obowiązków sędziego Trybunału Konstytucyjnego służyć wiernie Narodowi, stać na straży Konstytucji, a powierzone mi obowiązki wypełniać bezstronnie i z najwyższą starannością.”. Ślubowanie może być złożone z dodaniem zdania „Tak mi dopomóż Bóg.”. Odmowa złożenia ślubowania jest równoznaczna ze zrzeczeniem się stanowiska sędziego Trybunału. Ponadto przepisy przywołanej ustawy przewidują, że stosunek służbowy sędziego Trybunału nawiązuje się po złożeniu ślubowania. Sędzia po złożeniu ślubowania stawia się niezwłocznie w Trybunale w celu podjęcia obowiązków, a Prezes Trybunału przydziela mu sprawy i stwarza warunki umożliwiające wypełnianie obowiązków sędziego (art. 5).

Kwestia uprawnienia sędziego Trybunału Konstytucyjnego do udziału w Zgromadzeniu Ogólnym jest przedmiotem rozwiązań przewidzianych w ustawie z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393), w myśl której Zgromadzenie Ogólne tworzą urzędujący sędziowie Trybunału, którzy złożyli ślubowanie wobec Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (art. 6 ust. 1). Ponadto w posiedzeniu Zgromadzenia Ogólnego w sprawie przedstawienia kandydatów na stanowisko Prezesa Trybunału uczestniczą sędziowie Trybunału, którzy do dnia posiedzenia złożyli ślubowanie wobec Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (art. 11 ust. 5).

Zgodnie z projektowaną regulacją, zakładającą zmiany w ustawie o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego, osoba wybrana na stanowisko sędziego Trybunału składa ślubowanie wobec Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, natomiast zgodnie z propozycją dodawanego przepisu art. 4 ust. 1a, jeżeli ślubowanie osoby wybranej na stanowisko sędziego Trybunału wobec Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej jest niemożliwe z przyczyn niezależnych od tej osoby, ślubowanie składa się wobec Marszałka Senatu Rzeczypospolitej Polskiej. Konsekwencją powyższych zmian są zmiany dostosowujące w art. 6 ust. 1 i w art. 11 ust. 5 ustawy o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem

Konstytucyjnym, polegające na zastąpieniu odwołania do ślubowania złożonego wobec Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej odwołaniem do ślubowania wobec Marszałka Sejmu lub Marszałka Senatu (art. 6 ust. 1) i rezygnacji z doprecyzowania podmiotu odbierającego ślubowanie (art. 11 ust. 5)

Przewiduje się, że projektowana ustawa wejdzie w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

W ocenie Rady Ministrów zaproponowana nowelizacja wprowadza niespójne pod względem systemowym rozwiązanie przez to, że przenosi z Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na Marszałka Sejmu RP lub Marszałka Senatu RP prawo inwestytury osób wybranych na sędziów Trybunału Konstytucyjnego, pomijając ustrojową rolę Prezydenta RP jako najwyższego przedstawiciela Rzeczypospolitej Polskiej i gwaranta ciągłości władzy państwowej (art. 126 ust. 1 Konstytucji RP).

Złożenie ślubowania stanowi konstytutywny element powołania sędziego Trybunału Konstytucyjnego. Osoba wybrana na to stanowisko, która nie złoży ślubowania, nie ma statusu sędziego Trybunału Konstytucyjnego. Wskazuje na to art. 4 ust. 2 oraz art. 5 ustawy o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego. Z uzasadnienia projektu ustawy nie wynika, w jaki sposób, zgodnie z tytułem ustawy, projektowana zmiana podmiotu uprawnionego do odebrania ślubowania miałyby wpłynąć usprawniająco na procedurę składania ślubowania przez osoby wybrane na stanowisko sędziego Trybunału Konstytucyjnego. Propozycja ta nie jest przy tym w żaden sposób zharmonizowana z aktualnie obowiązującymi przepisami dotyczącymi ślubowań składanych przez sędziów Sądu Najwyższego, sądów powszechnych, czy też sądów administracyjnych, mimo, że postanowienia ustrojowe dotyczące Sądów i Trybunałów są przedmiotem normowania przepisami tego samego rozdziału VIII Konstytucji RP, zawierającego również przepisy wspólne dla Sądów i Trybunałów, tj. art. 173-174. Jedynym wyjątkiem wskazującym na Marszałka Sejmu RP, jako uprawnionego do odebrania przyrzeczenia sędziowskiego, jest – w przypadku odebrania przyrzeczenia sędziowskiego od sędziego Trybunału Stanu – rozwiązanie, o którym mowa w art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 26 marca 1982 r. o Trybunale Stanu (Dz. U. z 2019 r. poz. 2122).

Projektodawca proponuje nadto nowe brzmienia art. 4 ust. 1a ustawy o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego, zgodnie z którym sędzia Trybunału Konstytucyjnego może w określonych sytuacjach złożyć ślubowanie wobec Marszałka Senatu RP, a nie tylko wobec Marszałka Sejmu RP. Proponowane „kaskadowe” unormowanie zdaje się nie mieć odpowiednika w żadnym z obecnie przyjętych rozwiązań prawnych o podobnym charakterze i stanowiłoby rodzaj normatywnego *unicum*, pozbawionego przy tym przekonującego

uzasadnienia.

Niezależnie od powyższego należy wskazać, że proponowana zmiana – bez istotnych w tym względzie powodów – stanowi odejście od wieloletniej, ugruntowanej w polskim systemie prawnym tradycji, stanowiącej przecież pewną wartość samą w sobie. Nie można także tracić z pola widzenia okoliczności, że doniosłość faktu składania ślubowania właśnie przed Prezydentem Rzeczypospolitej Polskiej, jako najwyższym przedstawicielem Państwa Polskiego i gwarantem ciągłości władzy państwowej, jest istotnym składnikiem budującym powagę tego aktu, w pełni adekwatną do ustrojowego znaczenia i szczególnej pozycji Trybunału Konstytucyjnego wśród konstytucyjnych organów piastujących władzę sądowniczą.

Reasumując, Rada Ministrów negatywnie opiniuje rozwiązania zaproponowane w poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy o zmianie ustaw w celu usprawnienia procedury ślubowania sędziów Trybunału Konstytucyjnego (druk nr 244 Sejmu RP IX kadencji).